

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

Dominica i[n] Septuagesima Textus euangelij Mat. c. xx.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

fecerint membra sua: sicut tunc sic dolebit
sic homo in absentia membrorum. Et secundo col-
lectio: que erit in segregatio de malorum a bonis.
Et tertio alligatio: que erit in associatio de
reprobos ad reprobos et ad spiritus malorum
agnos in inferno. Greg. Sic in domo patris
mansiones multe sunt pro diversitate fructu-
ris: sic damnatos diverso supplicio ge-
henne ignis subijcit disparitas criminis.
Doraliter huius de in nobis modo cum bonis
nostris tolleretur multa mala: tamen non
plus congregabimur in horreum vite eterne
quam zizania. i. ventralia comburantur in purga-
torio: et sicut mortalitas de quibus habuimus
peritionem sine plena satisfactioe. Quod
autem remittant ventralia post mortem: vide
sermonem Thome. iiij. di. xviij. et iiij. p. q. lxxxvij.

Dominica in Septuagesima
Textus euangelij Mat. c. xx.

Simile est regnum celorum
homini patrifamilias qui
exiit primo mane conducere
operarios in vineam suam.
Conuentione autem facta
cum operariis ex denario diurno
non misit eos in vineam suam.
Et egressus circa horam tertiam
vidit alios stantes in foro ociosos
et illis dixit. Ite et vos in vineam
meam: et quod iustum fuerit da-
bo vobis. Illi autem abiierunt. Ite-
rum autem exiit circa sextam et non-
nam horam et fecit similiter. Circa
vndecimam vero exiit et inue-
nit alios stantes et dicit eis: quod
hic statis tota die ociosi? Dicit
ei: Quia nemo nos conduxit. Di-
cit illis. Ite et vos in vineam meam.
Cum sero autem factum esset di-
xit dominus vinee procuratori
suo. Voca operarios et redde illis
mercedem: incipiens a nouissimis
usque ad primos. Cum venissent
ergo que circa vndecimam horam ve-
nerant acceperunt singulos de-

arios. Venientes autem et primi ar-
bitrati sunt quod plus essent acceptu-
ri. acceperunt autem et ipsi singu-
los denarios. Et accipientes mur-
murabant aduersus patrem fami-
lias dicentes. Ibi nouissimi
vna hora fecerunt: et pares illos
nobis fecisti: que portauimus pon-
tus diei et estus. At ille respondens
vni eorum dixit. Amice non facio
tibi iniuriam: nonne ex denario
conuenisti mecum. Tolle quod
tuum est et vade. Volo autem et huic
nouissimo dare sicut et tibi. Aut
non licet mihi facere quod volo?
An oculus tuus nequa est: quia
ego bonus sum? Sic erunt nou-
issimi primi et primi nouissi-
mi. Multi enim sunt vocati: pau-
ci vero electi.

Simile est regnum ce-
lorum homini patrifamilias qui
exiit primo mane et
patri euangelio tangunt tria pun-
ta: que sunt vocatio/ remuneratio/ mur-
muratio. Quatuor ad primum huius scilicet
est que studium euangelium est pabolice: et sic sen-
sus huius non est que voces predicantur proprie
sed que transumptiue. Et quod eadem dicitio
transumptiue infra seare potest: vtpote sero
mortem hominis et tempus gratie: id multas expositi-
ones huius assignat scripti huius pabole:
que omnes perscrutemur. Deus huius (Sic est regnum
celorum). i. statum christianitatis vel ecclesie mi-
litaris. Quorundam autem dicitur regnum ce-
lorum/ vide s. d. nica. iiij. post octauas ept.
(hominum patrifamilias) Iste est deus: cuius do-
mus est mundus: in qua sunt huius. tres huius sa-
miltas: celestium: terrestrium: et infernorum.
Prima est filiorum. secunda militum. tertia ierar-
chiarum (que exiit) Deus non erit muratio lo-
cum: quod vbiq; est: cum vbiq; operetur et seruatur
deus res dicitur: sed erit operando nouos esse
fecit. In die venisse in mundum quoniam assum-
psit carnem. et ad homines venire dicit quoniam noui-
ter in eo operatur et infundit charitatem amorem

Dominica in Septuagesima

rem (Primo mane) Scilicet qd h p die ac/
epit tora duratio pnt seclt. yr dr serus
Tho. sup Bar. 2 Orig. Diuise etates
sue diuise hore hui' diei. Dane g mudi
yr Greg. t fuit ab ada vsq ad noe. Et
i illa etate siue i illo mane hui' mdt ds
erit pmo (pducere oparios i vinea sua)
Ista vinea fm Lhyf e iusticia. 2 itel/
lige qd e iusticia legal. Sz p h scledu est
ex. ij. q. lvij. ar. yj. q. iusticia legal dz
duplr. Uno mo qda pr' spcal qde i el/
scendo: sz gnalis i cauando. qz. s. mouet
oes alias p rures 2 eaz actus ordiat ad
suu fine. i. bonu coe. Et in pncipe pnci
palr qst 2 architecorice: i subditz ar se/
cudario 2 qst administratiue. Et scdo qst
ber pr' pncipalr fm q mouet a pdicta
pruce Lhyf. g loqr d iusticia pmo mo
2 er scdo. sic tn yr iusticia sit qd qda no
me collectiuu icludis i se p rualr oes p
rures. sic cu dz Exo. vij. Venit musca
guissima. i. mag mltitudo muscar. Et
diuise vites snt diuise p rures fm cu: q st
diligent colede. Sz fm Bre. ista vinea
e vnuerfal ecclesia. i. q videt velle Greg.
q sit vnica vrs. i. chris: sz hz qst ifinitos
palmires. q: qst seros. prulr qst tor pal/
mires mltit. Sz tn saluator Jo. xv. dis
tinguit tris gna palmiru. Quidam em st
vrs. i. chris adheretes p fide: sz n fructi/
ficantes p opatoez: yr fideles pctores.
Quidam po nec fructificantes nec adhe/
retes sed excisi: yr heretici 2 scismatici.
Quidam po 2 adheret et fructificant: yr
seti exites i gra di 2 seta charitate. De
pntis dr: Quem palmite i me. i. manere
n ferete fructu. De scdis ar. S: qd i me
n maserit zc. Et yriqz ad nihil nisi ad
igne st aprt. De frus vo dr. Qui maer
i me 2 ego i eo zc. Opary vo pducti sz
Lhyf. 2 Bre. snt oes recte opantes. qz
nis fm Bre. ppe opary snt plari 2 do/
ctores q singul etatibz vocant ad erudi
enda plebe fidelu. Un mane pducti fu
erit Ada. Seth. 2 Enoch. Licz ar opa
ry snt pdicatores: tn qlibet fidel' e opa
ry. qz e pdicator dcedo aliq boa: vl' ial
te bn opando. Na bon' fmo 2 boa pdi
catio e bn opari: qz pl' mouet exepa qz
pba: fm Bre. (Conuencio ar facta cum

oparijs) qz uentio e pmissio pmi vlt
eterne q qn facta sit stati dices (ex dena
rio durno). i. p denario durno. q. s. p
dieta dabat. Remig. Denari' dz q ant
riqz p decē numis coputabat: 2 figura
regz hz. Recte g dsignat p denariu ob
seruari decalogi pmtu. Hec ille. Et in/
tendit Remig' q istud pmtu dz dena
ri'. Prmo: qz p decē pceptoz obseruaria
dat. Scdo: qz pstitit i impssioe diuine
imaginis in meribz nris. qz. s. lpa detraf
in nobis erit: ita q spam imediate sine
alia specie videbim'. 2 psequer pfecta
rue i nob erit dei nri imago. Por addt
tertia rd. qz septura q est circa denariu
fecit pfecta noticia qua habebim' i do.
Et qtra: qz circularitas denotat eterni
tatis possessione (Vltit cos i vinea su/
am) yr laborado se pmo dignos effice d
rent. Scendū tn q i vinea materiall
aliqu laborat. nec aliqd solaciū habet i
ca/nec in spe futuri pmi. Aliq po hab
bet: yr cu est frondosa vel fructibz onu/
sta. In spuali aut semp habet solaciu:
qz delectabilissimū est bn opari: cu pr'
sit sz naturā hois q ad pncipale el' pre.
2 etiā magna p solatio est credere: 2 yr
ita dica sentire deū sibi pmtu. 2 amicu
(Et egressus circa hora tertia) que hora
tertia fm Grego. est decursus mundi a
Noe vsq ad Abraā: in q sunt conducti
Noe/ Sem/ Heber/ Thare: 2 pntes (vl
dit alios stares i foro octosof) For fm
Orige. est omē qd extra eccliāz est. In
h em mudo vendedo 2 emedo viuūt ho
mines: 2 inuicē sibi fraudē faciētes vl'
rā suā sustentat. Hec ille. Sz h e qstio
quō seti isto tpe pducti potuerūt eē extra
eccliāz 2 octosof: Ad h dico q fides p
naturā haberi nō pōt: sz p reuelationez
habet 2 infusione. iō ois hō in se pside/
ratus infidelis est 2 extra vineā. Unde
etiā tpe Adā qui cū fide 2 gra fuit pdi
tus: yr patet. j. pre. q. xv. 2. ij. dist. xxx.
fuisse pduct' a sanct' dicit: 2 psequer
fuit extra vineā quātū crar de se. Sitr
dico q nullus hō sufficit sine aduortio
dei spcali agere aliqd opus meritozuz
vite eterne: imo ne qz pfecte bonū mora
liter. yr patz ex. ij. smap. di. xxvij. 3 do

ois hō quātū est de se octofus est: qntū
 eūq̄ sit iust^o. sed p̄ grāz dei octofus n̄ ē:
 q̄ eū in opando adiuvat. Quia ḡ hō p̄
 dici octofus z n̄ octofus. tō q̄ hora p̄ma
 sūt p̄ducti nō sūt dicti octofus: qz nō cōpe
 rebar tps̄ p̄ductōis tñ vere erāt d̄ se oct
 ofi. Nec h̄ dico q̄s̄ essent de se p̄ctōres.
 qz vt die Lhryf. p̄ctōr nō est octofus: s̄
 occlusus. Octofus aut̄ est q̄ nec bonum
 nec malū facit. Et illis dicit. Ite z vos i
 vineā meā. Iste sic d̄r Lhry. i hom. sub
 incerto pacto p̄ducunt. Quā iudicā. (Et
 qd̄ iustū fuerit dabo vob) Hul^o causas
 assignat idē ibidē dices. Sciens dñs qz
 p̄uareatur fuerat Adā z oēs postmo
 dū in diluuisio fuerāt p̄turi certū pactū
 fec̄ ad eū: neq̄m̄ dicit idē se neglexisse ius
 ticiam: qz nesciebat q̄ p̄mia fuerat rece
 ptur^o. Iste aut̄ nō fec̄ pactū: qz tātū p̄
 rat^o ē retribuere q̄ntū mercenarij recit^o
 pere nō sperabant. Hec ille. Nec aut̄ h̄
 pactū d̄ q̄ Lhryf. loq̄t i sc̄ptura non ha
 beat exp̄sse: tñ rōnabile ē q̄ de^o q̄n̄ posu
 it Adā i paradiso ad opandū exposuerit
 et opis mercedē. Orig. p̄o assignat cāz
 qz vocati hora trīa tātū potuissent si vo
 luissent exercere vires q̄ egle op^o fec̄
 sent cū potuissent p̄m̄tū p̄ducor̄ suo sta
 tū iudicio. Et videt̄ velle Orig. q̄ h̄
 sit factū ad significandū q̄ q̄cūq̄ erare
 v̄l hora q̄s̄ a deo vocet̄ ad vineā p̄t̄ fer
 uent̄ amādo mltū mereri (Ite aut̄ erit
 circa sextā z nonā hora z fecit s̄l̄r) Se
 xta hora fm̄ Bre. est ab Abraā vsq̄ ad
 Moysen. nona aut̄ a Moysē vsq̄ ad
 Abraā Isaac z Jacob: z duodeci p̄m̄
 arche. nona p̄o Moyses/ Aarō/ Boie
 iudices/ reges/ p̄p̄e/ z sacerdotes. Ido
 aut̄ p̄iur̄t̄ sexta z nonā: fm̄ Lhryf. sup
 Dat. qz in eis vn^o p̄p̄s vocat^o est: sc̄z
 iudeoz. In vndecima aut̄ ē vocat^o ali^o
 sc̄z gentilis (Circa vndecimā p̄o erit)
 Est aut̄ sciendū q̄ hora sic dicit̄ Iste d̄. z
 sc̄tus Thomas sup̄ Joāne est ascensus
 dimidiij signi. i. spaciū q̄ sup̄ orizontem
 ascēdit arcus dimidiij signi zodiaci. Et
 qz duodecim signa i die naturali oriunt̄
 xxiij. sūt horz: e^o. sed ineq̄les sunt: qz i
 eq̄lter ascendunt signa. Quia p̄o in q̄
 liber nocte z in q̄lber die artificiali s̄
 ue longa siue breui: ascendunt sex signa
 q̄ nō eque recte v̄l obliq̄ ascendūt. Hic
 est q̄ duodecim sūt horz d̄cti artificiali:
 sed ille sūt ineq̄les. Vndecima ḡ hora
 est quā nos. xxiij. dicit^o cui succedit vl
 tima. i. duodecima. Sumū ḡ ḡst̄ iste ho
 re ineq̄les fm̄ ascensuz zodiaci sup̄ oriz
 zontē: qz n̄ semp̄ vniformit̄ ascēdit. Eq̄
 les sumunt̄ fm̄ ascēsum eq̄noctial. S̄z
 qre in meridie dicam^o hora esse nonam
 cū tamē hac rōne sit tūc hora sexta cre
 do esse causam: qz rotā die partimur in
 q̄rtuoz pres eq̄les: qz due sūt an̄ meri
 die z due post. z qz q̄lber p̄tinet horas
 tres. Et h̄ em̄ sit vt numerem^o horas p̄
 triplicitates. i. accipiedo extrema illaz
 q̄rtuoz partū: z d̄cedo p̄ma: trīa: sexta:
 nona: duodecima. Sic ḡst̄ factū ē vt p̄
 m̄ spaciū post meridiē p̄tines tres ho
 ras dicat̄ hora nona. Et s̄z h̄ hora nona
 incipit i meridie. z finiat̄ i p̄cto me
 d̄o inf̄ meridiē z occasū. i. hora horolo
 gij. xxi. Vndecia ḡ hora fm̄ Bre. ē ab
 aduertū dñi vsq̄ ad finē m̄di. Huc em̄
 bore succedit vltimis m̄di. Ad op̄z tñ in
 parabolis vsq̄ ad vnguem oīa q̄drare.
 In hac sūt vocati gētilis. Et h̄z hora
 sexta z nona aliq̄ gētilis fuerit vocati:
 tñ fuerūt pauci (Et iuenit̄ alios st̄tes)
 id est gētilis (z illis dicit. Quid h̄ st̄s
 tota die octofus?) Bre. Qui em̄ trāfacto
 tālongo mundi tpe p̄ vira sua laborare
 neglexerant: q̄s̄ tota die octofus stabant.
 Hec ille. Iste nō solū erāt octofus s̄z occ
 si. z nō solū erant extra vineā p̄siderant
 fm̄ se: s̄z etiā d̄ facto z absolute extra vt
 neā erāt p̄ infidelitatē (Dicit̄ et: qz ne
 mo nos p̄duxit) Bre. Null^o q̄ppe ad
 eos patriarcha: null^o p̄p̄a ad eos vene
 rat. Et qd̄ ē d̄cere: nemo nos p̄duxit: n̄
 si vite nob̄ v̄lā nemo p̄dicauit. Hec ille
 Die illis (Ite z vos in vineā meā) sic
 sup̄ dicit̄ est: qz om̄s hō de se est octofus:
 ita de se nihil meret̄ de p̄m̄to efne vite.
 Opa em̄ nostra nō sūt meritoria ex eō
 digno illius p̄m̄ij: nisi vt sunt a p̄s̄cto
 mouente nos: siue a grā. vt pr̄z. iij. dicit̄.
 xvij. z ij. dicit̄. xvij. z i. q. q. xliij. Ido p̄o

Dñica in Heptuagesima.

test dicit deū pmississe reddere se et naz
mercedē opib; nris. s. vt ff a gra: z nō p
mississe. s. vt in se cōsiderant. Vocat; g
ad vndecimā horā nullū pmtū pmtitit;
q; rpi q; dñr vocari nō cōgruebat. Vir
em videbat q; cenā mererent. Et h fit
ea rōne q; dicitū est q; vocatis hora trā/
uibil certū pmtitit fm Dige.

Horat; p istaz vineā intelligit fm
Berū. aia siue puericia in q; laborare de
bemus: amputado palmites luxuriant
res carnalis pcupie: eijcedo lapides su
pbie: z extirpando spinas auaricie. In
hac vinea sic purgata nascūt gēme bo
naz cogitatonū z flores bonaz volūta
tū: z fruct; siue vne bonoz opez: z vinū
spūaliū pfolatonū. Dicit tñ Amb. ad
Simpliē. Vineā rectā fructificat: se
miputata frōdeficit: neglecta luxuriat.
Hec ille. Ad hāc vineā dupl; intram;
s. ad vindemianū qd fit in morte: z ad
laborandū qd fit cū penitētia de male
cōmissis. Per pñiam g; ad hāc vineā di
uersis horis pducunt oparij. Hora em
pma feat puericia in q; allq; vocat ad vi
neā. trā pō iuuentute: in q; calor narū
ralis incipit i festare. sexta virilitate: in
q; hō est in pfecto statu accl sol eēt i me
dio celli. nona senectute: in q; iam decli
nat calor natural. vndecima est in q; ho
mo est ppe mortis occasum. Vocat aut
hoies diuersis etatib; fm scm Thom.
in q; rñ dat eis occasio veniēdi ad deuz.
sō qdā dicit: q; nō nos pduxit / nec tñ
excusant: q; dñs eos pduxisset / si p eos
nō sterisset. Ad hūc ingressum hortat
bodie ecclia vbis in epla qdē hortādo
ad cerramē d; diabolū: z in euāgē. ad la
borē bonoz opez: z etiā exēplis. Addu
cit em in exm tres magnos pōres: q; to
tam missam cōposuerūt. Dauid. s. qui
peccauit p luxuriā. z Paulū q; p supbiā
z Bartheū q; p auariciā. Licz em non
fuerit ysurari;: tñ fuit telonar;. s. exa
ctor tributoz. Imōt aut allēa rape cō
sueuerit sub ymbza dñoz. Hortat etiā
pmissis: q; laboratib; aliq; pmtitit de
nari; diurn;. s. q; pro tota die debet: vt
his q; in puericia vocant. Aliq; qd su
stū est: vt vocatis hora trā / sexta / z no

na. Aliq; nō: vt vocat; in senectute
eo q; tales ex debito nihil petere possūt
vel ad innuenduz q; pculosum est vsq;
in rps illd; vfferre pñiam. Debemus g;
eccliam hortantē seq; deponēdo leticiāz
vanā: sic ipsa deponit cārica leticie eo q;
repñret rpus puaricatiōis Ade: z pñie

Quantū ad scdm post voca; (nre
tionē ad laborē venit; z ad remuneratio
nis rps. vñ d; (Cū sero aut factū esset)
Hic s; due expōnes solēnes. Prima est
cois fere oiz scōz: vt Chy. Aug. Be
Remi. et sllā. q; p sero itelligat finis
mōi. z fm istā sic fit expō. (Cū sero fa
ctū esset). i. cū venisset dies iudicij: que
fm Chy. erit sero z nō mane: q; erit in
fine hui; secl; stante isto seclō ante q; in
cipiat futur. Et itellige stāre isto seclō:
.i. isto statu hui; secl;: q; est stat; vie z la
boz. Fm at seclm seu vniuersū sp stat
Et h p; duo vt dr. Prio: q; britudo fu
ture vite est merces retribuēda: z sō an
britudinē fit iudiciū. Secdo an britudē
nez pmtitit iudiciū / ne videat pōres
diei illi; britudinē. S; nunqd in die iu
dicij seri nō erūt bri q; st bri etiā modo?
Dico q; sic: q; britudo nō amittit. S; tñ
iudiciū pcedet britudinē accitālē q; ha
bet ex loco: q; bri nō ascendēt in celū in
corpe z aia / nisi pacto iudicio. z pcedet
etiā britudinē forte q; tū ad mltra alia:
maxie i his q; dies iudicij iuenerit ad
huc nō felicitatos. sed apls videt velle
j. ad Cor. xv. q; scōz corpa resurgent.
glosa cū dicit q; tūoz: (Dixit do. p. u.
suo). i. fill; spūi scōi fm Chy. Et vt
dr glo. par filio. z rō hoz est: q; fill; ope
rat; p spūscm: z p; p fillū. Vel fm Or
gen. iste pcurator est aliq; angel; osti
ritus sup mercedes retribuēdas. Vel
fm Remi. tpe ch; est dñs et pcurator
qd sic intelligo. quia in q; tū de; est do;
minus z pater familias: in q; tū hō autē
est pcurator missus ad pcurandā salurē
humanā: z in die iudicij vocabit opera
rios vt tribuat illis mercedē. (Voca
operarios). i. resurgere tube mortuos:
(z redde illis mercedē) tan q; iudex vi
uoz z mortuoz. quia talem te cōstituit.
(incipiens a nouissimis vsq; ad f; mos)

Hoc autē dicitur secundum Chrysostomum ad ostendendum quod
dam speciale gaudium quod fit in celo super
omnia peccatorum. Libenter enim et alacriter fa-
cimus quod ex misericordia et liberalitate / quod ex iu-
sticia facimus. De autem arseris patribus reddes
mercedem ostendit iustus: gētib; autē reddes
quod nouissime uenerunt ostendit misericors: ut
scite apostolo. gētes autē super misericordia hono-
rare deū. Et ut idē dicitur: hō dicit ad ostendendam
maximam misericordiam dei. Nihil enim misericordiam ordinē
nō asperit: ut dicitur. Et secundum Augustinum de spiritu
et littera. sō pōtes repiunt mīores: quod min-
dilatī sūt. Hec ille. Et intēdit quod cū uisus
ad chrii passionē clausus fuerit celū: non
potuerit scī p̄res p̄cipe opis sui mercedē
stari p̄ mortē: sic gētes quod chio mortuo
crediderūt. Nouissimi ḡ ad fidē uocati/
pōtes remunerant: quod breuiori tpe post
suū op̄ sūt p̄miati. Et secundum Augustinum. Tho. sup
Mat. ista pōtras nō ipoztat tps / s; di-
gnitate: ut dicant gētes p̄s remunerati/
se. i. copiosius: eo quod abundantior fuerit
gratia in noua lege quod in ueteri: et p̄rer
etiā merita potiora. Est autē alia expō-
sio p̄s quod p̄ sero accipit tps grē: s; quā
sic exponēdū est (Cū sero factū esset). i.
cū tps grē et diuulgatiōis noue legē ad-
uenisset (dicit dñs uinec). i. dō p̄ (p̄cura
tori suo). i. hōi chio (Uoca oparios:
redde et illis mercedē). i. grām quod est p̄s
p̄mū. Est em̄ gl̄ia inchoata sic ecōuer-
so gl̄ia est grā cōsumata. (Incipiens a
nouissimis) pōtes em̄ uocati fuerūt tu-
dei / quod p̄s data est lex / et p̄s p̄dicatū
est euāgelīū: gētes p̄o nouissimi. Sed
ecōtrario fuit in p̄mto: quod p̄s data est
grā noue legis. i. copiosa: p̄lo gentili quod
credidit: quod iudaeo quod p̄te maiori in-
fidelitate p̄mansit: cui tñ dabit in nou-
issimis tps uel magna / uel exigua.

Horatius laborātes in uinea p̄scie alii
quod uocāt ad p̄mū. i. sero tpe mori: quo
uocāt a chio p̄curatore ad cenā: ad req̄-
em: et ad mercedē. Et per ista tria sciat
vna p̄fecta merces in p̄ta / quod erit oia hec
Dñr autē p̄s remunerari quod tardē uene-
runt secundum Chrysostomum. et secundum Tho. ad scandū
quod gaudium est speciale super peccatore p̄niam
agere. Et nota quod intelligunt ista de ope-
rarijs / et nō de octosis in uinea. Et dicit

Chrysostomus quod sumus producti mercenarij: tō nō
debemus operari solū quod habemus māducato-
re. i. non debemus querere solū p̄nētia ad
nīm p̄modū: s; p̄nētia ad gl̄iaz dei cō-
ductoris. Et p̄s debemus ad op̄. i. glo-
riā dei quod ad cibū respicere. i. p̄tū com-
modū. Et totā dīe. i. uirā debet occupare
re circa op̄: et modicū quod cca cibū. i. cō-
modū nīm. Et sic mercenarij quod dīe non
fecerit op̄ suū / erubescit irare domū et
stare coram dño suo: ita et nos debemus
facere: erubescendo irare ecclesiaz et sta-
re ante deū. Hec Chrysostomus inialit. Quā-
tū ad scīū tangit murmuratio. et habet
ista ps duplicē expōnē ut p̄cedē. Pro-
sequēdo ḡ p̄mā dicam (Cū uenisset
autē quod circa. xj. horā uenerat). i. gētilis
(accepit singulos denarios). i. accepit
mercedē p̄ quod uenerat dñs cū oparijs p̄
ma hora p̄ducit. De autē quod accepit sin-
gulos denarios. cū tñ uisus sit dō quod ē mer-
ces nra p̄ duo. P̄io: quod licet dō sit uisus
denarij: tñ ita singulis sufficet acsi esset
eoz p̄pus. imo pl̄ gaudet scī quod pro fuerit
runt p̄les possessores huius denarij: quod quilibet
bet eoz gaudet de bono suo et sociorū.
Imo de s. Tho. in. xlii. di. q̄rti. quod sup̄
oz brūs pl̄ gaudebit de bono inferioris
quod ip̄e inferior. quod cū rō gaudēt i eis sit
dō: quod quod pl̄ gaudebit de dō / pl̄ etiā
gaudebit de alijs. Secōdo quod l̄ sit vna bri-
tudo obiectiue. i. vni obiectū britudis
quod est dō: nō est tñ vna subiectiue: quod ut
uerse sit singlorū uisōes et fructōes. Et
sic ar̄ ē formalit et cōtētalit felicitas: quod
secundum Augustinum. uisō dī est tota merces (Ue-
nitētes ar̄ et p̄mi: arbitrati sūt quod pl̄ essent
accepturi) S; h̄ est quod. Nullus em̄ p̄t scī
re quod gl̄iaz hēat alius / nisi et ip̄e sit be-
atus: quod p̄. quod nlls pōt uidere quod tñ alii
quod uideat aliqd: nisi et ip̄e uideat illud.
Qui autē est brūs nō pōt credere quod pl̄
sit acceptur⁹ quod accepit. quod tam in brīs
esset error: nec eoz desiderīū naturale
esset q̄ratū. quod est h̄ britudinis rōnez.
Quō ḡ potuit hebrearē p̄s uidere gē-
tū mercedē: et credere se pl̄ esse gl̄ificā-
dū: Cōfirmat rō. quod nō est sic imaginā-
dū quod si ap̄ta sit ianua celī in passiōe chrii
et p̄o intrauerit gētilis p̄pls: et uideat

Dominica in Heptuagesima

post tps itrauerit hebraice. pura scilicet pa-
tres q̄ erāt i limbo. oēs em̄ illi p̄ies irra-
uerūt an̄ q̄ gētes p̄uerterent z mozerēt
sed est imaginādū eo mō q̄ exposuim⁹.
Ad h̄ d̄ q̄ h̄ op̄tz vti scda regla quā su-
pra tertigim⁹: q̄ d̄ q̄ diuina scriptura i eo/
dē p̄textu exp̄mit aliqd̄ p̄tinsens ad bo-
nos: z aliqd̄ p̄tinsens ad malos. Eōside-
rato ḡ toto pp̄lo hebraico q̄dā eoz̄ recl-
piebāt denariū: puta p̄sarche z p̄phe. q̄
dā p̄o credebāt se pl⁹ accepturos: puta
iudei p̄uersi tpe ap̄loz̄. Esti d̄icat: quō
isti z ḡscēbāt gl̄iam gētiū q̄ moriebāt:
cū ip̄i n̄ eēt gl̄iosī: Dico q̄ eā n̄ posant
videre i se: s; i suo p̄ncipio. i. i gr̄a sp̄s/
sc̄ti: q̄ eā dabat gentib; sic z iudeis cere-
tis parib;. Jō ip̄i credebāt q̄ mlto ma-
tor gr̄a deberet sibi dari z p̄sequit gl̄ia
z credebāt se futuros esse p̄mos i pp̄lo
ch̄iano: z gētes eē i p̄stroz̄ loco. Vel
p̄t d̄icat q̄ n̄ op̄tz i parabol̄ oia scrutari:
s; q̄ p̄tinet ad p̄ncipale int̄ionē loq̄nt̄.
Dicam⁹ ḡ (Geniētes s̄t z p̄mi). s. ad in-
credulū regnū celeste (arbitrati sūt) q̄
dā. t. eoz̄ q̄ adhuc v̄uebāt i carne (q̄ pl⁹
eēt accepturi) ḡ gētilēs. vel n̄ s̄t q̄dē h̄
arbitrati: s; tñ r̄ta ē dei largitas q̄ si p̄
ip̄ossibile sic fuissent arbitrati: nihilō-
mīn⁹ egl̄e eis mercedē aliq̄ accepissent.
Un̄ subdit (Accepturi s̄t z ip̄i singlos
denarios). i. egl̄e retributiōne s̄m̄ Bre.
z itellige nisi affuerit p̄sonal̄ differētia
meritoz̄. Ex eo em̄ q̄ iudei? vel q̄ greci?
ē q̄s nō ē distinctio (Et accipiētes mur-
murabāt aduersus patrefamilias dicē-
tes) Hic ē q̄stio quā Breg. mouet dicēs
S; p̄t q̄rī: quō murmurare dicti sūt q̄
ad regnū vocant. Celoz̄ em̄ regnū nul-
lus q̄ murmurat accipit: z null⁹ q̄ acci-
pit murmurare p̄t. Hec ille. Ad h̄ d̄
r̄ndēdo q̄ murmur accipit ml̄tip̄l̄. Pri-
mo p̄ q̄rela iusta cū ip̄arētia. Secdo p̄
p̄fusiōe vocū z p̄sequit̄ p̄ admiratiōe: q̄ ē
eā tal̄ p̄fusiōis aliq̄n. z tertio p̄ int̄io d̄
siderio: q̄d̄ s̄l̄t aliq̄n est eā eiusdē. z q̄ro
p̄ suspēsiōe cordis expectat̄ eadē rōne.
P̄mo mō s̄m̄ oēs nō p̄t eē i accipiēte re-
gnū celoz̄: n̄ q̄ murmur sit sp̄ mortale:
s; q̄ ē venialis tal̄ peccare n̄ p̄t. Quis-
dā ḡ d̄icūt q̄ sc̄ti p̄ies murmurabant. i.

admirabant diuinā clemētā i gl̄ificati-
one sua z gētiū: z sic exponit br̄us Vin-
cen. Quis dā p̄o q̄ murmurabāt. i. valde
cōsiderabāt regnū qd̄ mlto tpe expecta-
uerūt i limbo. z sic exp̄it m̄gr̄ Jacob⁹
de vo. Quis dā p̄o v̄t b. Brego. d̄icūt q̄
murmurabāt. i. suspēsi mlto tpe expe-
ctabāt. S; oēs iste expositiōes s̄t insuffi-
ciētes quā vera aliq̄ mō dicant. Nam
vn⁹ ex talib; murmuratoz̄ib; a p̄iefam-
litas ē notat⁹ d̄ iuidia v̄t videbit̄. z etiā
dicebat se pati iniuriā v̄t innuit̄ i textu
qd̄ nō eēt v̄z s̄m̄ p̄dicra. Posset tñ ad h̄
d̄icī q̄ i pabolis n̄ op̄tz oia scrutari. z sic
stabunt dicte op̄tiones seu expositiōes.
Secdo mō soluit Ch̄yff. dicēs q̄ i para-
bol̄ n̄ op̄tz oia q̄ dicunt velle iuestigare
s; facere v̄im i eo p̄t qd̄ d̄t aliqd̄. Int̄
dit ḡ saluator dicere q̄ r̄ta erit remune-
ratio q̄ si possibile eēt aliq̄s murmurā-
ret. P̄o intellectu s̄t hui⁹ expositiōis v̄t
de q̄ notant̄ d̄nica. x. post tr̄ini. i. exposi-
tiōe allegorica. Tertio mō soluit maḡ
hist. z aliq̄ dicēs q̄ ē h̄ locutio p̄ synere-
sim. i. sp̄tancā p̄fessioē: seu qd̄ ē idē ex
p̄suppositiōe: v̄t si dicat̄ p̄supposito q̄
aliq̄ sic voluissent murmurare sic r̄ndē-
ret. (Amice n̄ facti tibi iuriā) zc. P̄t
s̄t forte d̄icī iuxta p̄dicra sc̄daz̄ regulā.
q̄ aliq̄ accipiebāt dnariū felicitat̄: z aliq̄
murmurabāt. s. illi mer qui credebāt se
pl⁹ accepturos. Ad h̄az̄ em̄ in p̄m̄t̄ua
ecclesia iudei p̄st̄ murmurauerūt de h̄ q̄
p̄s̄lez sp̄s̄sc̄ri gr̄az̄ viderēt dari gētib;.
sic z sibi. Nā Act. xj. d̄. q̄ cū Petr⁹ res-
d̄isset i hierl̄m baptizato Cornelio gēti-
li z amic⁹ ei⁹ disc̄p̄tabāt aduers⁹ illū q̄
erāt ex circūcisiōe. i. iudei dicēs. Qua-
re cōcasti cū ill⁹ q̄ h̄nt̄ p̄putiā. i. cū gētib;
lib;: Et licz̄ istd̄ murmur videret̄ Pe-
tr̄: tñ erat̄ J̄ d̄n̄m q̄ miserat̄ petz̄. Licz̄
s̄t ista expositiō forte alicui videat̄ nob̄
ua: tñ mibi apparet q̄ p̄ eā tertigim⁹
hist. dicēs. Vel p̄t trahi murmur ad sta-
tū p̄ntez̄. Int̄rogatio s̄t cur pares fecis-
set ad futurū. hec ille. Et s̄l̄t Hiero. d̄
cēs. Dis retrouocatio gētilib; iudē: z
i euāgelij torquet̄ gr̄a. hec ille. Ubi no-
ta q̄ retrouocatio d̄icūt iudei retroact̄
t̄p̄ib; ad cultū z vineā dei an̄ gētilēs v̄o

eant. Dicam⁹ g⁹ (Et accipietes) aliq⁹ be⁹
 b: eoz mercede (murmurabāt) n̄ illi mer
 s; aliq⁹ d eodem populo adhuc in carne
 viuētes (aduer⁹ patrefamilias). i. deū
 (dicētes) i corde suo p idignatōez z iul
 dā (Hi nouissimī). i. gētilēs q fuerunt
 nouissimī uocatiōe sed grā z glia pmi
 (vna hora fecerūt). i. par laborauerūt (et
 pares illos nob fecisti: q portauerūt pō
 dus diei z estus) m̄ro. s. tpe laborādo.
 Sz q: gētilēs portauerūt pond⁹ q
 diu vixerūt s̄tr aut z iudei. Quare g il
 ll dicit se p⁹ laborasse: Ad h dī primo
 fm Chry. qz antiq⁹ hebrei q̄uis nō p oē
 seculū vixerūt: tñ vidēt laborasse a p̄n
 cipio sue natiuitatē vsqz ad tps in q ac
 ceperūt mercedē sp i limbo expectātes
 Et i h errauerūt: qz spes q differē affli
 git animū. Prouer. xij. Scdo dī fm eū
 dē: q pond⁹ diei z estus dicit onera le
 gis moysalce: q gētilēs nō portauerūt.
 Et itelligēte mentē Chry. esse q h pōd⁹
 iudei portauerūt lōgiori tpe q̄ gētilēs
 laborassent nouit⁹ quērit. qz iā ille ppls
 z si nō singl⁹ de pplo p duo milla ānoz
 v̄ circa: illā legē portauerat. Tertio dī
 fm Bre. q aliq⁹ illi⁹ ppli vixerūt longi
 s̄mo tpe. z h itelligēte accipēdo q vn⁹ fu
 erit fidelitū ppls a p̄ncipio mōi vsqz ad
 quēsiōē gentiū: q hebrei⁹ dī q̄uis n̄
 sic sp fuerit dicit (Et ille rudes) p reue
 latiōez ap̄ls factā (vnt eoz dicit) Sz Re
 mitiū. Per hūc vnū itelligunt oēs q ex
 iudeis crediderūt: q̄s amicos p fidez vo
 car. Sic em aliq̄ Petr⁹ loq̄bat in p̄lo
 na oim ap̄loz. ita qd vni dī itelligit dī
 crū multitudini. Et h factū est Act. xj.
 vbi Petr⁹ reddidit rōnez iudeis mur
 muratib⁹ d h q baptizauerat Cornelii
 dices: q ex diuina reuelatiōe fecerat. z q
 descendere sp̄m̄ctm̄ viderat sup gētilēs
 sic sup iudeos. (Amice nō facio tibi in
 iuria) si do tibi qd tuū est: z alijs idē vo
 lo dare ex liberalitate mea (Nōne ex di
 nario quēnisti meū: Tolle qd tuū ē et
 vade) Remigius. i. rolle mercedē tuā z
 vade i gloriā (Volo autē z huic nouissi
 mo) id est gentili poplo (dare sic z tibi:
 Aut nō licz mibi qd volo facere: Quā
 si dicat sic. qz si ex misericōdia z grā trado

qd nō debeo: nō pecco (An ocul⁹ tuus)
 id est intērio fm Remigii (nequā ē). i.
 puerfus (qz ego bon⁹ sum) q̄si dicat: sic.
 qz iudei vt idē Remig⁹ dī: malā habe
 bāt intētiōē. i. malā voluntatē: qz de
 salute gentiū dolebāt. Cōsequēter po
 nit id p̄ter qd dicta est rora parabola:
 cū dī: (Sic erūt nouissimī) uocatiōe: id ē
 gentiles (p̄mi) remuneratiōe: eo mō q ex
 positū est supra sez dignitate. Vel h in
 itelligit etiā q̄ntū ad p̄nrez statū ecclēie i
 q iudei nō recumbūt in p̄mo loco: sicut
 oīm in synagoga. Vñ Remig⁹. Jus
 dei de capite mutat in caudā: z nos de
 cauda muramur in caput. Nec ille. Vñ
 fm Chry. hoc dicit ad significandū q
 isti ppli e q̄les erunt: z neuter erit alio
 por rōne t̄pis. Qd autē sequit⁹ (m̄li sūt
 vocati/pauci vo electi) fm Chry. non
 ad superiores scrōs p̄tinet: sed ad gen
 tes. quoniā ex ipsiis gentib⁹ multis vo
 caris pauci sunt eligēdi. Vel fm Nico.
 de Lira itelligit de iudeis. quia oēs
 fuerūt vocati z pauci crediderūt: z pau
 ciores eligunt ad regnū. Alia expōitiō
 huius partis rora ex dictis p̄z. Aliqu
 tamē contra istam secundā arguit q se
 ro nō possit dici temp⁹ gratie: quia illd
 est tempus laboris z nō mercedis. Sz
 ad hoc dicit q temp⁹ gratie nō est rem
 pus s̄summate mercedis: sed inchoare.
 z idem est tēpus laboris qui natura t̄m
 z non duratiōe p̄cedit gratiam si per la
 borez ipsuz vltimā p̄paratiōē ad gra
 tiam itelligim⁹: que est cōtritiō. Que
 ritur autē: vtz christiani eligēdi ad glo
 riam sint pauciores dammandis ad pe
 nam: Uidet em q sic. Primo quia hoc
 videt hic dicere saluator dices: q pauci
 sunt electi. Sed quia possit aliq⁹ dices
 re q loquit cōparatiue ad infideles qui
 m̄li damnant. Arguit scdo. quia dicit
 Breg. Ad fidem plures veniūt z ad ce
 lestē regnū pauci pducunt. Nec ille.
 Tertio arguit: qz qd est supra naturalē
 facultatem alicui⁹ nature: nō conuenit
 omnib⁹ neqz plurib⁹ supposit⁹ etus: sed
 pauciorib⁹. sicut pauciores sunt aues lo
 quentes q̄ nō loquētes. Sed felicitas
 est supra naturalē facultatez christiano

Dñica in Sexagesima.

• **Rñ.** q̄ pauciores sunt saluādi. S̄z cōtra q̄: **Dar.** xij. d̄: q̄ angeli sepabūt malos de medio iustoz. et loq̄t de fidelibz q̄ p̄pe iudicabūt p̄ discussionē. Si aut̄ iusti eēt pauciores malis: d̄m fuisset vt v̄: sepabūt iustos de medio maloz. **Rñdeo.** Deo soli credo eē notā hui⁹ q̄ n̄s p̄tate. p̄babl̄r tñ dicit p̄t q̄ maior ps ch̄tanoz habētū fidē rectā: et viuentiū in obediētia sc̄e romane eccl̄e salutur. Et h̄ suadeo rōne et auroitate. **Ratione sic.** Nā fm̄ theologos / maxie fm̄ sc̄m̄ Tho. iij. di. xviij. absolutio sac̄do tis de attritō facit p̄ritū. i. dolore imp̄fectū et insufficientē de p̄ctis: eundē numero vel specie facit esse p̄fectū et sufficientē ad salutē: ita. i. q̄ si sint duo attritō equalr̄ dolētes: et vnus moriat sine sacramētis / ille dānabit. al̄i⁹ p̄o si recipiāt sac̄ta / saluabit. q̄ in susceprione eoz saltē p̄nie et baptisimī verā accipiet contritōez: q̄uis forte nō sentiat. **Et** autē sar̄ rōnabile q̄ saltē media ps ch̄tano rū q̄ veniēt ad vsū rōnis / tpe sue mortis recipiāt sac̄ta: et cū attritōe. i. aliq̄l̄ dolore de p̄ctō licz insufficientē ad salutē: et p̄posito cauendū de futuro. **Et** licz si v̄nerēt / forte nō cauerēt: tñ tūc de hoc nō cogitāt. **Iustificānt** ḡ tūc ist̄: nec est rōnabile q̄ post derelinquant a d̄no / nisi forte raro. **Si** ḡ his adiūgam⁹ p̄ueros decedētes ante vsū rōnis et post baptisimū de qb̄ nō est dubiū: et decedētes in regulari obsequia religiois de qb̄ est valde p̄babile q̄ saluent: et rarissimi pereant. maior v̄tq̄ ps saluabit. **Auroitate** p̄o sic. **Nā** **Dar.** xij. d̄: q̄ de voluntatis ad nuptias. i. ad fidē s̄z expositio nē oim: vn⁹ sol⁹ videt̄ reclusus in carcere ad inuēdā paucitatē eoz q̄ dānant. **Et** si arguat q̄ q̄ncq̄ p̄gines fuerēt sapientes et q̄ncq̄ fatue. **Dar.** xv. **Dico** q̄ si talis numer⁹ ponit̄ ad exp̄mendā q̄ritatē saluādoz et dānandoz p̄ p̄gines exutes obuitā sp̄sō et portātes lapides: intelligūt̄ solū illi q̄ veniēt ad vsū rōnis vt possent h̄re lapides p̄paz opati onū: nō autē pueri q̄ nō p̄pe erūt obuitā h̄ dicit p̄ fidē alienā. **Et** h̄ ḡ nō h̄ nisi q̄ medietas v̄l eca adultoz saluat. **Ad**

p̄mū ḡ p̄ra. **Dico** q̄ tot⁹ m̄ds est vocat⁹ ad fidē et gl̄iam: s̄z pauci s̄t electi ad gr̄tiā: et paucissimi ad gl̄iam. **Et** sic intel̄ligit̄ ch̄tus: q̄uis etiā possit̄ d̄ci q̄ loq̄t de iudeis vt vsuz est. **Ad** sc̄dm̄ dico q̄ **Brego.** ibi d̄r paucos ch̄tanos saluat̄ cōparatiue ad oēs ch̄tanos: nō autē cōd̄paratiue ad dānandos. et h̄ est dicere q̄ si mille sint vocati q̄ veniēt et s̄nt ch̄tani / et sexcenti saluent: isti sunt pauci ad mille comparati: sed nō ad q̄dringentos. **Ad** tertiu⁹ dico. q̄ sub illa maiori male subsumit̄ murādo qd̄ in q̄le / siue naturā in gr̄am: alioq̄n eā possēt subsumi de bris: et p̄cludi q̄ maior ps eoz dānat̄. **Dz** igit̄ sic subsumit̄. **Sz** felicitas est supra naturalē facultatē: nō q̄dem ch̄tanoz qd̄ sonat gr̄az: sed hoim. et seq̄t tūc vera p̄cto. **Un̄** dico q̄ cōcludit̄ q̄ minor ps hoim saluat: q̄ felicitas de q̄ loq̄: id̄ mur̄ excedit naturā hūanā in se cōsideratā. nō autē p̄cludit̄ de ch̄tanis q̄ cōsiderant̄. quunt̄ gr̄az dei. p̄ maiori p̄te. q̄ licz im̄ possibile sit hoim in puris naturalibz p̄stituto mereri illā gl̄iaz: nō tñ est impossibile existēti in gr̄a. **Un̄** acq̄rere illā gl̄iaz nō est sup̄ naturā existēti in gr̄a in q̄tum est in gr̄a. nec est sup̄ naturā ch̄tani in q̄tum ch̄tanus: sed in q̄tū homo.

Doralr̄ h̄ fecit q̄ q̄tuz est ex p̄te dei nō est d̄ia q̄ erate q̄s accedat ad vincā p̄cie laboratur⁹: q̄ si maiora fuerit nouissimoz merita: nouissimi in vocatiōe erunt p̄mi in p̄miatiōe. **Chrys.** **Lōpō** ista est hec p̄bola vt eos auditozes faceret q̄ in vltima senectute p̄uertūt: ne existimarēt se minus aliq̄d habituros. **Hec** ille. **Debet** tñ quisq̄ diligēt̄ aduertere ne suū laborē p̄dat: vel ne ocioz suz p̄renat. q̄ d̄r **Breg.** **Duo** p̄sare debemus. **Primū** est vt de se q̄sq̄ m̄nt̄ me p̄sumat. q̄ est̄ tā ad fidē vocat⁹ est: vt ad regnū eligēdus sit nescit. **Scd̄z** p̄o est vt vnusq̄sq̄ p̄xim suū quē facere in vicijs cōspicit̄ despare nō audeat. q̄ diuine mie diuitias iḡrat. **Hec** ille.

Dñica in Sexagesima
Textus euāg. Lu. viij.
k liij